

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

15. Ceaddæ, in tempestatibus, meditaditatio. Et timoris etiam seruilis
vtilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

Immo & claritas eius fulgure exprimitur. Quippe boni Angeli *af-* Matth. 28. 3.
pectus erat, sicut fulgur. Quin ipsius Filij hominis velocitas &
 claritas pariter, cum fulgure, comparatur. *Nam, sicut fulgur corus-* Luc. 17. 24.
cans de celo, in ea, quæ sub celo sunt, fulget: ita erit Filius hominis, in
die sua. Et, quia *celeritatis*, atque *claritatis* similitudinem habe-
 mus, addamus & reliquas duas corporis gloriosi dotes, *impassibi-*
litem, inquam, & *penetrabilitatem*, quæ itidem quodammodo
 in fulmine conspiciuntur. Aiunt enim, fulminis lapidem ob ve-
 hementem lentæ & viscosæ materiæ siccitatem, nulla ratione li-
 quari aut emolliri posse, tamen durissimi alioqui silices liquefie-
 ri fundique, per artem, soleant. Quæ est utique quædam *impassi-*
bilitatis imago. *Penetrabilitatis* autem longè clarior, in fulmine,
 similitudo reperitur. Est enim quoddam fulminis genus, quod *cla-*
rum vocant, subtile & flammeum, ita terebrans, ut per angustis-
 sima quæque, ob puram flammæ tenuitatem, effugiat, nimiaque
 velocitate transiens, nihil denigret; imò ut dōlia exhauriat, nullo
 sui vestigio relicto, intactis operimentis; gladijsque, illas à vaginâ,
 absumat; aut nummos, crumena nō attaminata: quin ut ipsa ani-
 malis ossâ minutatim conterat, carne integra. Certè, hunc in mo-
 dum, Martia Romanorum Princeps grauida, partu exanimato ful-
 minata, citra vllum aliud incommodum, superuixit. Est & inferni
 ignis in fulmine, adumbratio. Etsi enim eo nihil vrat vehemētius,
 multa tamen fulmina habent, quod Aristoteles tradit, de igne in
 Pithecūsis, qui non comburit; aut quod, in vino adusto, experientia
 monstrat, quo charta, vel pannus imbutus accendi potest, combu-
 ri non potest. Quid, quod ipsum incendium fulmine excitatum,
 & ut aiunt, vix alio liquore, quàm lacte extinguiibile, quemadmo-
 dum & Asbestus lapis semel accensus, quandam æterni ignis effi-
 giem repræsentat? Ita res mala malis, bonis bona fit materia medi-
 tandi; quemadmodum multi in Æthna, Vesuvio, alijsque ardentibus,
 & ignem eructantibus, saxis ac montibus, immo in salis cocti,
 atque alijs officinis, quas Vulcanus vrit; quin omni flamma aspe-
 cta, inferorum sibi incendia imaginantur. Quanquam nihil ad
 hanc rem cogitandam aptius fulmine.

Inter varia virtutum merita, inquit venerabilis Beda, quibus XV.
insignitus erat Ceadda, in Merciorum Provincia Episcopus, in tantum S. Beda, lib. 4.

F. erat.

hist. Anglic.
cap. 3.

erat timori Domini subditus, in tantum nouissimorum suorum, in omnibus memor operibus, ut si eo forte legente, vel aliquid aliud agente, repente flatus venti maior assurgeret, continuo misericordiam Domini inuocaret; & eum generi humano propitiari rogaret. Si autem violentior aura infisteret, iam, clauso codice, procideret in faciem, atq; obnixius orationi incumberet. At, si procella fortior, aut nimbus perurgeret, vel etiam corusci, ac tonitrua terras & aëra terrerent, tunc veniens ad Ecclesiam sollicitus, orationibus ac psalmis, donec serenitas aëris rediret, fixa mente vacaret. Cúmque interrogaretur à suis: *Quare hoc faceret?* respondebat, *non legistis?* Quia intonuit de calo Dominus, & altissimus dedit vocem suam, Misit sagittas suas, & dissipauit eos; Mouet enim aëra Dominus, ventos excitat, jaculatur fulgura, de calo intonat, ut terrigenus, ad timendum se, suscitet, ut corda eorum, in memoriam futuri iudicij, reuocet; ut superbiam eorum dissipet, & conturbet audaciam, reducto ad mentem tremendo illo tempore, quando ille, calis & terris ardentibus, venturus est, in nubibus, cum potestate magna, & maiestate, ad iudicandos uiuos & mortuos; propter quod oportet nos admonitioni eius caelesti, debito timore & amore respondere; ut quoties, aëre commoto, manum ad ferendum quasi minitans erexerit, nec adhuc tamen percussit, mox eius imploremus misericordiam, & discussis penetralibus cordis nostri, atque expugnatis vitiorum ruderibus, solliciti, ne unquam, quod percuti mereamur, agamus.

Psal. 17.

Talia sanctissimus Antistes meditatus est, aliósq; cælo tonante, iussit meditari, ad timorem illum excitandum, quo homines mouentur ad rectè agendum, saltem ut pœnas à DEO peccatoribus constitutas effugiant. Quod cum proprium sit seruatorum, timor iste, ait S. Augustinus, *quo non amatur iustitia, sed timeatur pœna, seruilis est*: qui non quidem ex amore DEI, sed ex amore sui oritur, attamen non idcirco repudiandus est, tanquam malus, sed ut salutaris etiam sæpe, ad peccati cautelam vel medelam, adhibendus; quem & ipse Christus præscribens dixit: *Time eum, qui potest animam & corpus perdere in gehennam*. Blasphemis igitur, & impijs utilis est tonitruum & fulminum metus, immo & sanctis quoque eiusmodi rerum terribilium prodest consideratio. Con-

S. Augustin.
conc. 25.

figit enim timore carnes eorum, qui ita timent offensionem DEI, ut simul etiam timeant pœnam DEI, per fulmen, infligendam, vel ante oculos ponendam. Vnde plurimi, cum Ceadda, quando tempe-

Matth. 10. 28.

stas

Psal. 118.

stas

stas ingruit, in se descendunt; pectus pulsant; de Numine offenso dolent, ad preces conuolant; à peccandi consuetudine resiliunt.

Timor salutaris, & timor sanctificationem faciens, qualis sit vis exponam? ait S. Basilius, *cùm ad peccatũ aliquod progredi uoles, cogita mihi horrendum illud, & non ferendum Christi iudicium. Hac time, & hoc timore eruditus, animam à concupiscentia ad hac mala, uelut freno quodam relide.* Vt autem hæc cogites, è nubibus, in quibus Filius hominis ueniet, mundum iudicaturus, metuenda auribus tonitrua, terrifica oculis fulgura, nullo adamante excludenda fulmina pariuntur. Aère igitur in tot minas contracto, cùm pauescit animus, & uel unicum horret tantopere ictum, alij sese mutuo ita adhortantur: *Quis habitare poterit de uobis cum igne deuorante? quis habitabit ex uobis cum ardoribus sempiternis?* alij non tantum ad Hispanicas confugiunt, sed & ad alias sibi à Deo impositas cruces.

Et quid mirum? cum ipse se describat D. Hieronymus, se, metu gehennæ, solitudinem & durissimum uitæ genus elegisse: & D. Ambrosius tradat, Martyres, in agone positos, timore gehennæ ante oculos mentis propositæ, vincere solitos earum pœnarum timorem, quæ à carnifice ingerebantur. Ad hunc timorem, quia impellunt fulmina, inde laudanda ueniunt, unde sunt formidanda. Esto occiderint multos puniendo, longè tamen plures non igne, sed ignis timore salubriter tetigerunt. Quemadmodum flammei illi, in cælo, exercitus, quos Italia aliquando uidit, timuit, cauit, de quibus D. Gregorius Turonensis. Vtinam hæc timor multos percelleret, qui cùm uiuant in cubilibus, in impudicijs, in mollitijs, in nefandis criminibus, in stupris, in corruptionibus iuuenum, in seductionibus puellarum, in fœditatibus, quæ nec inter bestias reperiuntur, denique, more Sodomitarum, tamen nõ metuunt sulphur, & picem, & ignitas pluias, & incendia Sodomitarum. Nimirum, quod non metuunt, non cauent; quod non cauent, patientur; & tantò atrocius patientur, quantò sunt delicatiores; qui meritò sibi illam facere possent cogitationem, quàm intolerabilis sit futurus ignis gehennæ, cùm nunc, post tot & tanta admissa

picacula, ne cilicium quidem, incesto corpore, possint tolerare.

S. Basil. in Pl.
33. hom. 9.

Isai. 33. 14.

S. Hieronym.
epist. 22. ad
Eustochium.

S. Gregor.
Turonens. li.
10. hist. Fræc.
cap. 1.

